

Výňatek z knihy

LOSÝ V SRDCI EVROPY

Od klasických ke stíracím

Vydalo Nakladatelství Olympia, a.s.
SAZKA - OLYMPIA 2002
Edice Sazka
autor Ivo Kasal

JUDr. Ivo Kasal

(čtyřicátěřetí pokračování)

ČESKOSLOVENSKÁ STÁTNI LOTÉRIE

Následovala Herní pravidla ze dne 30. ledna 1957 odsouhlasená pod č. j. MF 241/8.149/1957: Slosování se provádí ve dvou částech. V první části jsou slosovány výhry po 100 Kčs. K slosování se použije jednoho osudí a 1000 slosovacích lístků s čísly 000 až 999. Do osudí se vkládá postupně vždy 100 lístků (000-099, 100-199, 200-299 ... 1900-1999). Tažené číslo z osudí udává poslední trojčíslí vyhrávajících čísel ve všech sériích. Např. je-li taženo v 6. tahu číslo 672, vyhrávají čísla 672, 1672, atd. až 99 672 ve všech sériích.

V druhé části slosování jsou slosovány ostatní výhry. K tomuto slosování se použije dvou osudí. Do prvního osudí se vloží 100 slosovacích lístků označených pořadovými

číslly 00-99. Do druhého osudí se vloží 1000 slosovacích lístků s čísly 000-999. Slosovací lístky v prvním osudí určují tisíce, v druhém osudí sta, desítky a jednotky vyhrávajícího čísla.

Příklad: Je-li z prvního osudí tažen slosovací lístek s číslem 27 a z druhého osudí lístek s číslem 377, složí se čísla z obou lístků dohromady a dostane se tím vyhrávající číslo 27 377. Číslo 100 000 vyhrává, je-li z prvního osudí taženo číslo 00 a z druhého osudí číslo 000. Po každém tahu a zapsání taženého čísla do protokolu, který se vede dvojmo, vhodí se vytažené slosovací lístky zpět do osudí, takže pro další tah je v osudí plný počet slosovacích lístků. V každém tahu může být proto taženo kterékoli číslo losu.

V druhé části slosování se vylosují hlavní výhry v 158 tazích v tomto pořadí:

Počet tahů	Počet výher	Výhry po Kčs
100	2 000	500
50	1 000	1 000
4	80	5 000
3	60	10 000
1	20	50 000

Na los může připadnout pouze jedna hlavní výhra. V případě, že by totéž číslo bylo taženo znovu s výhrou 500 Kčs nebo vyšší, připadá na ně vždy vyšší výhra. Uvolněná výhra se slosuje v dodatečném tahu na konci slosování. Všechny losy, jejichž číslo má poslední číslici stejnou s číslem, na něž připadla výhra 50 000 Kčs, vyhrávají po 20 Kčs. Při tomto způsobu slosování musí připadnout na každých sto pořadových čísel losů alespoň jedna výhra po 100 Kčs a deset výher po 20 Kčs.

Na rychlém zahájení loterie byl politický zájem a s tím se pojil nesmírný tlak. V neuvěřitelně krátkém termínu byly již následující den 30. ledna 1957 také pod č. j. MF 241/8.149/1957 schváleny *Zásady pro organizaci a prodej losů Československé státní loterie*. Protože byly zadané úkoly tímto řádně a včas splněny, mohl náměstek ministra financí Válek téhož dne 30. ledna 1957 podepsat dopis č. 241/8149/1957 adresovaný Hlavní správě státních spořitelů, Václavské nám. 42, Praha II, jímž ji na základě opatření ministerstva financí č. 253/5777/1957 pověřuje, aby pod názvem Československá státní loterie pořádala stejnojmennou loterii a zřídila oddělení „Správa československé státní loterie“. Současně hlavní správě uložil zajistit vše potřebné tak, aby mohlo být

10. června 1957 provedeno 1. slosování losů ČSLO. Zároveň byl schválen i text návrhu losu, který ministerstvo obdrželo od dr. Kyliána z hlavní správy. Rovněž byl připraven text pro zveřejnění zřízení ČSLO v Úředním listě Československé republiky, č. j. 153/10.000/1957, který podepsal přímo ministr

financí 26. února 1957 a v němž uvádí, že zřizuje loterii s účinností od 1. března 1957. Podle jmenovaných materiálů měla správa Čs. státní loterie pečovat o veškeré záležitosti týkající se Československé státní loterie podle vyhlášky ministerstva financí a příkazů nadřízených orgánů. (Jak již víme, vyhláška

nakonec nebyla doporučena, ustanovením se rozumělo přijaté „Opatření“.) Jednalo se zejména o tisk, propagaci, distribuci a finanční a účetní stránku loterie.

Na režii s tím spojenou příslušelo Správě čs. státní loterie 7,5 % z částek stržených za prodané losy. Správa také rozhodovala o výši provize poskytované prodejním místům, případně jednotlivcům. Na tuto provizi jí byl dán ministerstvem financí každoročně neosobní fond v potřebné výši podle nominální hodnoty vydaných losů. Vedle uvedených úkolů se příslušní pracovníci museli zabývat i jinými rozborů, například předpokládanou spotřebou papíru. Na ministerstvo nakonec nahlásili, že pro první emisi počítají s formátem losu A6, tedy 105x148 mm. Při 80 gramovém papíru by na osm milionů losů spotřebovali 11 tun papíru a při 100 gramovém papíru by to bylo 14 tun.

Na veřejnost se celá akce dostala až 3. března 1957, kdy se jí zabývaly články v denním tisku. Teprve tímto okamžikem se o ní dozvěděly také jednotlivé pobočky spořitelny, které detaily obdržely později poštou. Největší penzum práce však odvedla Státní tiskárna cenin, která dokázala vytisknout a odeslat všechny losy v neuvěřitelně krátkém termínu do 15. března 1957. Dotazy se množily, a tak Hlavní správa státních spořitelen společně se Správou čs. státní loterie zorganizovala 19. března tiskovou konferenci, na které kompetentní osoby seznámily přítomné novináře se všemi rozhodnými fakty. Hned druhý den nato byl zahájen oficiální prodej losů. Jejich distribuce byla ukončena 26. března, kdy jednotlivé pobočky obdržely jejich poslední zásilky. Zhruba čtyřletý hráčský hlad po peněžní loterii tak byl ukojen a nová loterie se setkala

s neobyčejným zájmem veřejnosti. Již začátkem dubna bylo jasné, že počet vydaných losů nebude postačovat, takže bylo rozhodnuto dát do oběhu i tzv. rezervní sérii M, k tomuto účelu přímo určenou. Současně již Státní tiskárna cenin tiskla dalších sedm sérií AB, AC, AD, AF, AH, AJ a AK. (Proč chyběla série AE se zjistit nezdařilo.) Všechny série byly na pobočky rozeslány 20. dubna 1957. Přestože byla veřejnost masivně informována, její reakce svědčily o tom, že si novou loterii stále plete s loterií třídní. Tak se hráči stále dožadovali svých původních čísel a nebyli ochotni přijmout nový systém. Těsně před samotným slosováním přesouvala správa neprodané losy do lokalit většího zájmu. Jistou kuriozitou je, že úřední sdělení o Československé státní loterii se objevilo v Úředním listě až dva dny před slosováním, tedy 8. června 1957 v částce č. 56, a podepsal je náměstek ministra financí Válek. V den tahu hlásily jednotlivé pobočky centrále výsledky rozprodeje losů včetně dotisků. Číslo bylo ohromující - prodalo se téměř 98 % všech losů!

V pondělí 10. června 1957 bylo v Radiopaláci na pražských Vinohradech opravdu rušno. Nervózní byli jak pracovníci správy loterie, tak činovníci Závodního klubu spojařů, v jehož Velkém sále se od 14. hodiny veřejné slosování konalo. Celá akce byla hlavně novinářská zeň. Vedle rozhlasu a televize slosování komentovaly všechny významné noviny a časopisy. Z Úřední slosovací listiny podepsané ředitelem Správy čs. státní loterie Jiřím Kopřivou se dozvídáme, že hlavní výhra 50 000 Kčs připadla ve všech sériích na los číslo 2061 a číslo 47 875 vyhrálo 25 000 Kčs. Po 10 000 Kčs vyhrávala čísla 18 422, 25 185 a 76 088. Z toho v Praze bylo celkem 47 128 výherců, kteří vyhráli 2 125 000 Kčs. V 1. emisi bylo celkově taženo 310 492 výher za 14 milionů korun. Od té doby se losy Čs. státní loterie vydávaly střídavě v jazyce českém a slovenském a správě loterie i ostatním prodejním místům byly předávány pouze do komisního prodeje.

(pokračování příště)